

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
QARKU KUKËS
BASHKIA TROPOJË
Njësia Administrative Tropojë

PROJEKT PËRMIRËSIM OSE KRIJIM KULLOTE

Fshati:	Kasaj
Zona kadastrale:	2011
Emri popullor i vendit:	Rezervuari i Ujit Kasaj
Ekonomia Pyjore:	Lugina e Tropojës
Ngastra/Nënngastra:	24

PROJEKTUESI

KONTROLLOHET

(KONTROLLI NGA STRUKTURA E PYJEVE NË BASHKI)

MIRATOHET

(MIRATIMI NGA AGJENCIA KOMBETARE E PYJEVE)

JANAR 2025

KAPITULLI I

1. KONSIDERATA TË PËRGJITHSHME

1.1 Përmbledhje e projektit

Kullota, e cila ndodhet në parcelën nr. 24 të Ekonomisë Pyjore Lugina e Tropojës, në vendin e quajtur rezervuari i ujit Kasaj ka humbur tashmë përbërjen origjinale të bimësisë barishtore, prandaj mbjellja direkte me bar dhe pastrimi i gurëve është metoda më e mirë për t'u praktikuar për të rifituar përbërjen e mëparshme. Projekti do të aplikohet në një sipërfaqe prej 1.65 ha. Ai përfshin aktivitete si: (i) Vlerësimi i tokës, ku përfshihet analizimi i kushteve aktuale të tokës dhe identifikimi i nevojave specifike për mbjellje; (ii) Pastrimi i gurëve dhe grumbullimi në togje ose në breza; (iii) Zgjedhja e farave të barit, ku bëhet përcaktimi i specieve më të përshtatshme për klimën dhe tipin e tokës dhe përqindja që do të zerë secila prej tyre në përzierje; (iv) Mbjellja direkte, nëpërmjet zbatimit të teknikave të mbjelljes për të siguruar një shpërndarje të njëtrajtshme të barit dhe mbrojtjen e farave nga dëmtuesit; (v) Monitorimi dhe menaxhimi, nëpërmjet këtij aktiviteti bëhet vlerësimi i progresit pas mbjelljes dhe menaxhimi i kullotës për të siguruar rritje të shëndetshme dhe të qëndrueshme.

1.2 Qëllimi

Nëpërmjet mbjelljes direkte më farë bari dhe pastrimit të gurëve synohet rritja e cilësisë së përbërjes së vegjetacionit barishtor dhe optimizimin prodhimtarisë së kullotave. Kjo metodë kontribuon në përmirësimin e strukturës së tokës, rritjen e diversitetit biologjik dhe reduktimin e erozionit, duke siguruar një habitat më të qëndrueshëm dhe burim më të mirë ushqimi për kafshët. Përmes mbjelljes direkte është e mundur të arrihet një riciklim i natyrshëm i burimeve dhe përmirësohet qëndrueshmëria e sistemit kullosor.

1.3 Objektivat Projektit

Objektivat e projektit janë si më poshtë:

- Përmirësimi i cilësisë së kullotave në objekt: Rritja e përmbajtjes ushqyese dhe shëndetit të barit;
- Rritja e kapacitetit kullosor: Nëpërmjet mbulimit tërësor të sipërfaqes së objektit me bar, rritet prodhimtaria dhe numri mbajtës i kafshëve për kullotje;
- Pakësimi i erozionit: Bari nëpërmjet sistemit rrënjor ndihmon në stabilizimin e strukturës së tokës, zvogëlon forcën e rrymave të ujit dhe ato ajrore, duke minimizuar shkallën e humbjes së tokës;
- Shtimi i biodiversitetit: Inkurajohet zhvillimi i një biodiversiteti më të lartë në ekosistemet e kullotave;
- Rritja e qëndrueshmërisë: Bari absorbon lagështinë dhe ndihmon në ruajtjen e hidratimit të tokës, duke kontribuar në një ekosistem më të qëndrueshëm;
- Optimizimi i kostove: Zvogëlohen shpenzimet për plehërim dhe menaxhim të kullotave.

KAPITULLI II

2. TË DHËNAT E OBJEKTIT

2.1 Vendosja gjeografike dhe administrative

Objekti ku do ndërhyhet me ndërtimin e gardheve çift ndodhet në vendin e quajtur rezervuari Kasaj bën pjesë në ekonominë pyjore Lugina e Tropojës në zonën kadastrale 2011, parcela nr. 24, në Nj. Admin. Tropojë, Bashkia Tropojë, me koordinatat gjeografike 42°24'10.76"N dhe 20°11'46.89"E.

2.2 Kufijtë Natyral

Objekti i planifikuar për mbjellje direkte me bar dhe pastrim gurësh kufizohet:

Nga veriu, kufizohet nga tokë bujqësore;

Nga jugu, kufizohet nga tokë bujqësore;

Nga lindja kufizohet nga rruga rurale auto;

Nga perëndimi kufizohet me rezervuarin e ujit Kasaj.

2.3 Sipërfaqja

Objekti në të cilin do të ndërhyhet me përmirësim kullote bën pjesë në parcelën nr. 24 të EP Lugina e Tropojës dhe sipërfaqja në dispozicion për ndërhyrje është 1.65 ha, e cila shfrytëzohet gjatë gjithë vitit për kullotje nga blegtorët e zonës.

2.4 Rrjeti rrugor dhe largësia nga qendrat e banuara

Objekti ndodhet rreth 300 m larg rrugës kryesore që lidh pikën kufitare të Qafë-Morinës me qytetin e Bajram Currit dhe në kufirin lindor të tij ndodhet rruga rurale auto që lidh rrugën kryesore me fshatin Kasaj. Distanca e objektit me qendrën e Nj. Ad. Tropojë është rreth 18 km dhe më pak se 1 km nga fshati Kasaj.

2.5 Gjeomorfologjia, forma e terrenit, gjeologjia

Forma e rielievit është fundshpati me pjerrësi maksimale 30%, me shkëmb amnor sedimentar.

2.6 Kundrejtimi

Objekti ka kundrejtim Veriperëndimor.

2.7 Lartësia

Lartësia mesatare mbi nivelin e detit e objektit është 434 m, lartësia minimale 425 m, lartësia maksimale 442 m.

2.8 Rrjeti hidrografik

Rrjeti hidrografik i zonës përbëhet nga përroi i fshatit Kasaj, një numër përrosh që furnizohen me ujë vetëm gjatë sezonit të lagësht, rezervuari i ujit Kasaj dhe një lerë uji. Po ashtu ndodhet edhe kanali vaditës që furnizohet nga rezervuari i ujit dhe shërben për vaditjen e tokave bujqësore të fshatrave përreth.

2.9 Përbërja e bimësisë

Bimësia ekzistuese në zonën e projektit përfshin drurë të rrallë të degraduar të llojit Qarr, prani të llojeve shkurre Dëllinjës së kuqe (*Juniperus oxycedrus*), ferrës (*Rubus ulmifolius*) dhe bimësisë barishtore, kryesisht të dominuar nga graminoret (*Poa pratensis* dhe *Festuca pratensis*).

2.10 Kushtet klimatike¹

Zona ku ndodhet objekti qëdo të kryhen punimet dallohet për verën e freskët dhe dimër të ashpër me ngrica e dëborë. Temperatura mesatare vjetore arrin në 10 °C. Sezoni i nxehtë zgjat 3 muaj, duke filluar nga 10 Qershori deri 10 Shtator me një temperaturë ditore mesatare 26°C. Muaji më i nxehtë i vitit është Korriku me temperatura ditore mesatare maksimale 29°C dhe mesatare minimale 17°C. Sezoni i ftohtë zgjat 3.6 muaj nga 20 Nëntori deri 10 Mars me temperatura mesatare maksimale 11°C. Muaji më i ftohtë i vitit është

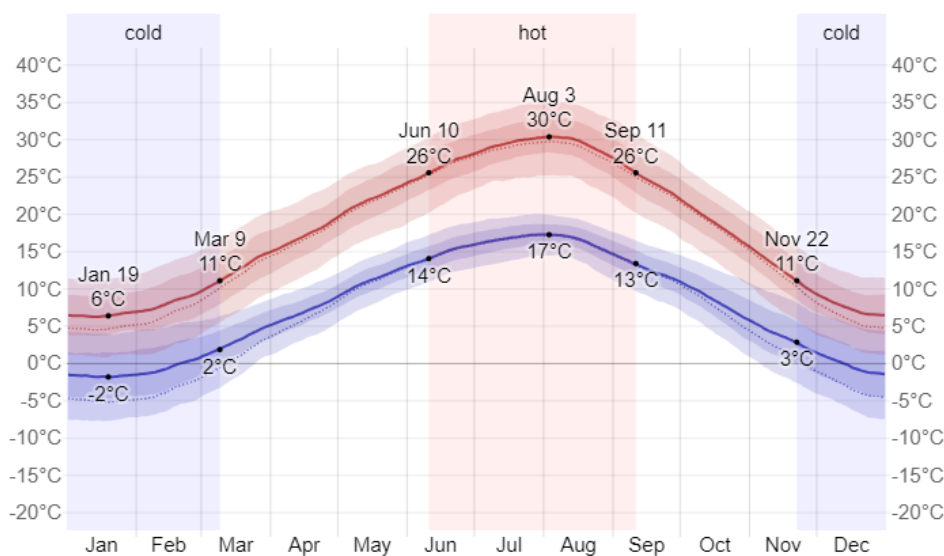

Figura 1. Grafiku i temperaturave mesatare mujore dhe vjetore

Janari me temperatura mesatare minimale -2°C dhe mesatare maksimale 6°C. Temperaturat absolute minimale arrijnë nga -19°C deri në -21°C dhe maksimale nga 39°C deri në 40°C. Reshjet në zonën e Bajram Currit bien përgjatë gjithë vitit. Muaji me më shumë reshje për zonën është Nëntori me mesatarisht 112 mm. Ndërsa, muaji me më pak reshje është muaji

¹<https://weatherspark.com/y/85663/Average-Weather-in-Bajram-Curri-Albania-Year-Round>

Korrik me reshje mesatare 30 mm. Numri i ditëve me reshje arrin në 111, 38 prej tyre me dëborë (nga Dhjetori në Mars) , kurse mesatarja vjetore e reshjeve është e lartë, 1846 mm.

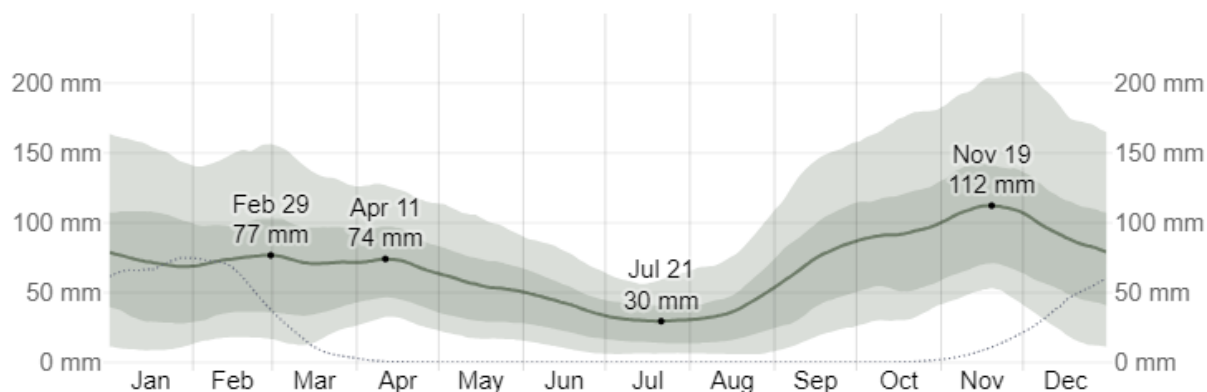

Figura2. Grafiku i reshjeve mesatare mujore dhe vjetore

2.11 Toka

Toka është e kafejtë, nëntipi i kuqërremtë ose Calcaro-Chromic Cambisols sipas klasifikimit FAO (1974). Janë toka të maleve të ulëta të zonës së pyjeve të dushkut, të kondicionuara nga klima mesdhetare paramalore e malore. Formohen mbi produktet e alterimit (cipat e kuqërremta) të gëlqerorëve (në zonat me reshje të shumta dhe ndryshueshmëri klimatike midis dimrit dhe verës) dhe silikateve, kryesisht të konglomerateve dhe shtufëve ranorë. Kanë përbërje mekanike subargjilore të rëndë deri argjilore, strukturë kokrrizore granulare të paqëndrueshme dhe reaksion acid (pH nga 4 – 5.5). Janë toka të varfëra në fosfor të asimilueshëm për shkak të përmbajtjes së konsiderueshme të oksideve të hekurit dhe aluminit, fosfori kalon në formën e kripërave të patretshme. Në këtë objekt përmbajtja e lëgushës mungon.

KAPITULLI III

3. TEKNIKA E KRYERJES SË PUNIMEVE

3.1 Punimet që do të kryhen

3.1.1 Mbjellja direkte me farë bari dhe pastrimi i gurëve

Mbjellja me farë e bimësisë barishtore të përshtatshme për kushtet e zonës është shumë e rëndësishme. Prandaj, speciet duhet të zgjidhen në përputhje me kushtet stacionale dhe do të aplikohen në zona që kanë pjerrësi të vogël. Përzierja e farave që do të përdoret është përzgjedhur sipas kontekstit klimatik dhe aspektit të pjerrësisë së terrenit. Përbërja dhe sasia për metër katror është propozuar duke iu referuar mjedisit, klimës, nevojës për gjelbërim dhe formacionit gjeomorfologjik të tokës. Sasia e farave do të jetë 30 gr/m² dhe përzierja e farave për terrene sterile dhe të varfëra do të jetë: **45% *Lolium perenne*; 20% *Poa pratensis*; 35% *Medicago sativa*; 10% *Festuca pratensis***. Origjina, mbirja e farave dhe përzierja e tyre me përbërësit e tjerë duhet të çertifikohet dhe përzierja duhet të bëhet në vendin e punës. Objekti ka një sipërfaqe prej 1.65 ha, por mbjellja direkte me farë bari sugjerohet të përdoret aty ku sipërfaqja është plotësisht e zhveshur dhe sipas vlerësimit shkon në 6 dynym ose 0.6 ha. Aplikimi konsiston në një shpërndarje të përzierjes në mënyrë të njëtrajtshme në këtë sipërfaqe. Hedhja e farës duhet të aplikohet në stinët e lagështa (vjeshtë-dimër) dhe kur toka ka jo shumë lagështi. Përpara hedhjes së farës së barit në zonë do të bëhet gërvishtja e sipërfaqes së tokës për të siguruar një kontakt më të mirë të farës së barit me shtresën e tokës në një thellësi 2-5 cm. Zakonisht sipërfaqja e mbjellë mund të konsiderohet e stabilizuar pas një viti nga momenti i mbjelljes. Është e nevojshme të kontrollohen sipërfaqet për të gjetur zonat ku mund të verifikohen defekte dhe nëse është e nevojshme duhet të riaplikohen brenda të njëjtit sezon. Prania e gurëve nuk është e shpërndarë uniformisht në të gjithë objektin, por ndodhen vënde-vënde. Nga vlerësimi i bërë rezulton që sipërfaqja e nevojshme për pastrimin nga gurët është 0.372 ha. Gurët e mbledhur do të grumbullohen në togje, duke i sistemuar me kujdes që të zënë sa më pak hapësirë për të eliminuar sa më shumë ndikimin në cilësinë e kullotës.

KAPITULLI IV

4.1 Grafiku i punimeve

PP-1	Hedhja e farës së barit	<u> </u> / <u> </u> (10 puntore x 3.25 dite pune)
Objektivi 1	Përmirësimi i kullotës nëpërmjet mbjelljes direkt me farë bari dhe pastrimit të gurëve	<u> </u> / <u> </u>
PP lider	Kompania zbatuese e punimeve	<u> </u> / <u> </u>
Detyrat	D.1.1 – Pastrimi i gurëve dhe grumbullimi në togje D.1.2 – Gërvishtja e tokës 2-5 cm thellësi D. 1.2 – Mbjellja e sipërfaqes me bar	<u> </u> / <u> </u>
Rezultatet e pritshme	Kullota e pastruar plotësisht nga gurët dhe zënia 100% e barit në 0.6 ha (gjatë muajit Prill)	<u> </u> / <u> </u>

4.2 Shpenzimet për realizimin e projektit

Hequr nga dokumenti origjinal

4.3 Efektiviteti i ndërhyrjes

Përmirësimi i kullotës me pastrimin e gurëve dhe mbjellje bari direkte me llojet *Lolium perenne*, *Poa pratensis*, *Medicago sativa* dhe *Festuca pratensis* jep disa përfitime të mundshme, të cilat po i rendisim më poshtë:

- Diversiteti i Ushqimit. Kombinimi i këtyre llojeve ofron një dietë të pasur për bagëtinë, duke siguruar lëndë ushqyese të plota;
- Qëndrueshmëri. *Poa pratensis* dhe *Festuca pratensis* janë të njohura për qëndrueshmërinë e tyre në kushte të ndryshme klimaterike, duke e bërë kullotën më të qëndrueshme;
- Rritja e Produktivitetit. *Medicago sativa* rrit prodhimin e proteinave dhe ndihmon në përmirësimin e tokës përmes akumulimit të azotit në tokë, po ashtu pastrimi i gurëve ndikon në rritjen e prodhimtarisë së kullotës;
- Mbrojtja e Tokës. Këto lloje kontribuojnë në parandalimin e erozionit dhe ruajnë strukturën e tokës;
- Rritja e Qëndrueshmërisë Ekologjike. Diversiteti ndihmon në ruajtjen e biodiversitetit dhe shëndetit të përgjithshëm të ekosistemit;
- Kursim i Kostove. Një kullotë më e pasur ul kostot për ushqimin e bagëtive, duke rritur përfitimet ekonomike.

Nje pjese e informacionit eshte hequr nga dokumenti origjinal

4.4 Kuotimi për bazën materiale

Hequr nga dokumenti origjinal

4.5 Analiza e riskut

Aktivitetet	Rreziku identifikuar	Propabiliteti që të ndodhë (U/M/L)	Impakti Riskut (U/M/L)	Masat për zbutjen	Masa shtesë
Mbjellja direkt me farë bari	Cilësia e farës së barit	M	L	Kontrolli i çertifikatës së cilësisë dhe ndjekja e punimeve me korrektësi sipas projektit.	
	Mungesa e gërvishtjes së tokës sipas parashikimit të projektit	M	L		
	Mënyra hedhjes së farës së barit	M	M		
	Pastrim dhe grumbullim i gurëve jo në mënyrën e duhur	M	M		
	Kushtet ekstreme të motit (ngricat)	L	L	Njohja paraprake me kushtet e motit	
				Ndalimi punimeve kur moti është i papërshtatshëm	
	Kullotja e bagëtive	L	L	Ruajtja e objektit	
				Komunikimi me barinjtë	
				Mundësi për sigurimin alternativ të bazës ushqimore	

KAPITULLI V

ANEKSE

- Foto dixhitale të vendit ku do të realizohen punimet.

- Imazhi në Google Earth i vendndodhjes së objektit dhe koordinatat gjeografike

Pika e poligonit	X	Y	Pika e poligonit	X	Y
1	42°24'12.86"N	20°11'49.43"E	12	42°24'8.90"N	20°11'46.17"E
2	42°24'12.66"N	20°11'49.92"E	13	42°24'9.29"N	20°11'45.81"E
3	42°24'12.22"N	20°11'49.89"E	14	42°24'9.54"N	20°11'44.42"E
4	42°24'11.14"N	20°11'49.49"E	15	42°24'10.50"N	20°11'44.06"E
5	42°24'10.74"N	20°11'49.30"E	16	42°24'11.53"N	20°11'44.05"E
6	42°24'9.68"N	20°11'48.63"E	17	42°24'13.09"N	20°11'44.90"E
7	42°24'8.98"N	20°11'48.71"E	18	42°24'13.67"N	20°11'45.54"E
8	42°24'7.57"N	20°11'48.64"E	19	42°24'13.76"N	20°11'46.86"E

9	42°24'7.22"N	20°11'48.37"E	20	42°24'13.35"N	20°11'47.90"E
10	42°24'7.42"N	20°11'47.77"E	21	42°24'12.52"N	20°11'48.75"E
11	42°24'8.00"N	20°11'47.44"E	22	42°24'12.45"N	20°11'49.22"E

- Planimetria e parcelës

